

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 248/2014

z 26. februára 2014,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 260/2012, pokiaľ ide o prechod na celouníové úhrady a inkasá

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

(1) Spolu s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 ⁽³⁾ predstavuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 ⁽⁴⁾ dôležitý stavebný prvok dokončenia jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA), v rámci ktorej sa nemá rozlišovať medzi

cezhraničnými a vnútroštátnymi platbami v eurách. Hlavným cieľom nariadenia (EÚ) č. 260/2012 je prechod z vnútroštátnych schém úhrad a inkás na harmonizované systémy SEPA úhrad a SEPA inkás okrem iného aj tým, že sa občanom Únie poskytne jedinečné medzinárodné číslo bankového účtu (ďalej len „IBAN“), ktoré sa môže použiť pre všetky SEPA úhrady a SEPA inkasá v eurách.

(2) V nariadení (EÚ) č. 260/2012 sa stanovilo, že prechod na systém SEPA sa uskutoční do 1. februára 2014 tak, aby poskytovatelia platobných služieb a používatelia platobných služieb mali dostatočný čas na upravenie svojich postupov v súlade s technickými požiadavkami spojenými s prechodom na SEPA úhrady a SEPA inkasá.

(3) Od prijatia nariadenia (EÚ) č. 260/2012 Komisia a Európska centrálna banka podrobne monitorovali pokrok prechodu na systém SEPA. Uskutočnili sa viaceré stretnutia s členskými štátmi, vnútroštátnymi verejnými orgánmi a účastníkmi trhu. Európska centrálna banka pravidelne uverejňovala správy o pokroku prechodu na systém SEPA na základe platobných údajov, ktoré zozbierali národné centrálné banky. V týchto správach sa uvádza, že miera prechodu na SEPA úhrady sa v prípade niekoľkých členských štátov eurozóny blíži k 100 %. Veľká väčšina poskytovateľov platobných služieb oznámila, že už spĺňajú požiadavky systému SEPA. Vo viacerých iných členských štátoch však miera prechodu zaostáva za očakávaniami. Týka sa to najmä SEPA inkás.

(4) Dňa 14. mája 2013 Rada ECOFIN vo svojich záveroch opätovne zdôraznila význam prechodu na systém SEPA. Zistilo sa, že prechod na systém SEPA nie je ani zďaleka dokončený a že na jeho včasné dokončenie sa od všetkých účastníkov trhu budú vyžadovať okamžité opatrenia. Bol prijatý akčný plán, v ktorom sa obchodníci, podnikateľské subjekty, MSP a verejná správa vyzývajú na bezodkladné prijatie nevyhnutných konkrétnych vnútorných krokov na prispôbenie svojich postupov a informovanie klientov o detailoch svojho IBAN.

⁽¹⁾ Zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 4. februára 2014 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 18. februára 2014.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 zo 16. septembra 2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001 (Ú. v. EÚ L 266, 9.10.2009, s. 11).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 924/2009 (Ú. v. EÚ L 94, 30.3.2012, s. 22).

- (5) Napriek značnému úsiliu Európskej centrálnej banky, členských štátov, ich vnútroštátnych verejných orgánov a účastníkov trhu počas posledných mesiacov najnovšie štatistické údaje o prechode ukazujú, že od júna 2013 do novembra 2013 vzrástla celková miera prechodu na systém SEPA úhrad v eurozóne zo 40 % približne na 64 %, zatiaľ čo celková miera prechodu na systém SEPA inkás dosiahla iba úroveň 26 %. Zatiaľ čo vnútroštátne čísla vykazujú v niekoľkých členských štátoch náležitý pokrok, stále existuje značná skupina členských štátov, ktorá výrazne zaostáva za očakávanými mierami prechodu. Preto je veľmi nepravdepodobné, že všetci účastníci trhu budú do 1. februára 2014 spĺňať náležitosti systému SEPA.
- (6) Od 1. februára 2014 budú banky a iní poskytovatelia platobných služieb musieť vzhľadom na svoje právne záväzky odmietnuť spracovanie úhrad alebo inkás, ktoré nespĺňajú náležitosti systému SEPA, hoci by takéto platby mohli technicky spracúvať naďalej s využitím existujúcich „tradičných“ platobných schém popri SEPA úhradách a SEPA inkasách. Ak nedôjde k úplnému prechodu na systém SEPA úhrad a SEPA inkás, nemožno z tohto dôvodu vylúčiť omeškanie týchto platieb. Mohlo by to ovplyvniť všetkých používateľov platobných služieb, a to najmä MSP a spotrebiteľov.
- (7) Je nevyhnutné zabrániť zbytočnému narušeniu platieb vyplývajúcemu zo skutočnosti, že by do 1. februára 2014 nedošlo k úplnému prechodu na systém SEPA. Poskytovateľom platobných služieb by sa preto malo rovnako ako doteraz na obmedzený čas povoliť pokračovať v spracúvaní platobných transakcií prostredníctvom ich pôvodných systémov spolu s ich schémami SEPA úhrad a SEPA inkás. Malo by sa preto zaviesť prechodné obdobie, aby sa umožnilo pokračovanie takéhoto súbežného spracovania platieb v rôznych formátoch. Vzhľadom na súčasné údaje o prechode a očakávané tempo prechodu sa považuje za vhodné jednorazové dodatočné prechodné obdobie v trvaní šiestich mesiacov. Keďže je na dosiahnutie plných výhod integrovaného platobného trhu potrebný rýchly a komplexný prechod, malo by sa zachovanie takýchto pôvodných systémov, ktoré nespĺňajú náležitosti systému SEPA, považovať za mimoriadne opatrenie, a preto by malo byť čo najkratšie. Je tiež dôležité časovo obmedziť náklady poskytovateľom platobných služieb, ktorí súbežne so systémom SEPA naďalej používajú aj pôvodné platobné systémy. Poskytovatelia platobných služieb, ktorí už uskutočnili kompletný prechod na systém SEPA, by mohli zväziť poskytovanie služieb konverzie počas prechodného obdobia tým používateľom platobných služieb, ktorí ešte prechod neuskutočnili. Počas prechodného obdobia by členské štáty mali upustiť od uplatňovania sankcií pre poskytovateľov platobných služieb, ktorí spracúvajú platby nespĺňajúce požiadavky, a pre používateľov platobných služieb, ktorí ešte prechod neuskutočnili.
- (8) Niekoľko veľkých používateľov nástrojov inkasa už uviedlo, že prechod plánujú uskutočniť tesne pred konečným termínom. Akékoľvek odloženie týchto migračných plánov by mohlo viesť k dočasnému tlaku na prichádzajúce platby a peňažné toky, a tým aj na stav/úroveň pokladnice príslušných spoločností. Takýto oneskorený prechod vo veľkom rozsahu by mohol spôsobiť určité prekážky, a to najmä na úrovni bánk a predajcov softvéru, ktorí by mohli čeliť istým kapacitným obmedzeniam. Dodatočná lehota na postupné zavádzanie nového systému by umožnila postupnejší prístup. Účastníci trhu, ktorí ešte nezačali vykonávať potrebné úpravy na dosiahnutie súladu so systémom SEPA, sa vyzývajú, aby tak urobili čo najskôr. Účastníci trhu, ktorí už začali prispôbovať svoje platobné procesy, by však mali prechod dokončiť čo najskôr.
- (9) Vzhľadom na celkový cieľ dosiahnuť koordinovaný a integrovaný prechod je vhodné, aby sa prechodné obdobie uplatňovalo tak na SEPA úhrady, ako aj na SEPA inkasá. Rôzne prechodné obdobia pre SEPA úhrady a SEPA inkasá by mohli u spotrebiteľov, poskytovateľov platobných služieb, MSP a iných používateľov platobných služieb spôsobiť zmatok.
- (10) Z dôvodu právnej istoty a s cieľom vyhnúť sa akémukoľvek prerušeniu uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 260/2012 je potrebné, aby toto nariadenie nadobudlo účinnosť čo najskôr a aby sa uplatňovalo so spätnou účinnosťou od 31. januára 2014.
- (11) Vzhľadom na neodkladnosť tejto záležitosti by sa mala uplatniť výnimka z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (12) Nariadenie (EÚ) č. 260/2012 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

V článku 16 nariadenia (EÚ) č. 260/2012 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Odchylné od článku 6 ods. 1 a 2 môžu poskytovatelia platobných služieb do 1. augusta 2014 spracúvať platobné transakcie v eurách vo formátoch, ktoré sú odlišné od formátov požadovaných týmto nariadením pre úhrady a inkasá.

Členské štáty môžu uplatňovať pravidlá pre sankcie uplatniteľné na porušenia článku 6 ods. 1 a 2 stanovené v súlade s článkom 11 od 2. augusta 2014.

Odchylne od článku 6 ods. 1 a 2 môžu členské štáty umožniť poskytovateľom platobných služieb poskytovať do 1. februára 2016 služby konverzie pre vnútroštátne platobné transakcie používateľom platobných služieb, čo používateľom platobných služieb, ktorí sú spotrebiteľia, umožní naďalej používať BBAN namiesto identifikátora platobných účtov uvedeného v bode 1 písm. a) prílohy pod podmienkou, že je zabezpečená interoperabilita technickou a bezpečnou konverziou BBAN platiteľa a príjemcu platieb na príslušný identifikátor platobného účtu uvedený v bode 1 písm. a) prílohy. Tento identifikátor platobného účtu sa v prípade potreby doručí pred vykonaním platby používateľovi

platobných služieb, ktorý iniciuje túto platbu. V takomto prípade nevyrubujú poskytovatelia platobných služieb používateľovi platobných služieb žiadne poplatky, ktoré by priamo alebo nepriamo súviseli s týmito službami konverzie.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa so spätnou účinnosťou od 31. januára 2014.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 26. februára 2014

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
D. KOURKOULAS